

Εξορύξεις και Λατινική Αμερική: Περού, Βραζιλία, Εκουαδόρ, Βολιβία

Δήμητρα Σπαθαρίδου, Κυριακή Κλοκίτη

Περού

Η πρώτη χώρα της Λατινικής Αμερικής που βάφτισε το “νέο” μοντέλο εξορύξεων ως “την κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης και της εξόδου από τη φτώχεια” ήταν το Περού καθώς η μεταλλευτική παράδοση της χώρας το παρουσίασε ως φυσική επιλογή. Σήμερα, παρά το γεγονός ότι η χώρα επαινείται από διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης που επιτυγχάνει, κυρίως λόγω της εξαγωγής ορυκτών, η κοινωνική ανισότητα και τα ποσοστά φτώχειας βρίσκονται και αυτά ανοδική πορεία. Επιπλέον, η εκτεταμένη καταστολή που εφαρμόζεται για να προχωρήσουν τα έργα έχει οδηγήσει τους ακτιβιστές στο Περού να μιλούν για ληστρικό εξορυκτισμό, ο οποίος εφαρμόζεται ευλαβικά τόσο από τους προηγούμενους νεοφιλελεύθερους προέδρους Fujimori και Alan Garcia όσο και από τον τωρινό αριστερό πρόεδρο Ollanta Humala.

Δικαίως λοιπόν, το Περού θεωρείται η πρωτεύουσα των συγκρούσεων και των κοινωνικών αντιπαραθέσεων για τις εξορύξεις στη Λατινική Αμερική. Τον προηγούμενο Σεπτέμβριο, ο αντίστοιχος Συνήγορος του Πολίτη της χώρας κατέγραψε 223 κοινωνικές συγκρούσεις, από τις οποίες περισσότερες από τα δύο τρίτα συνδέονται με τις εξορύξεις που πραγματοποιούνται στη χώρα. Η έκθεση αυτή επιπλέον καταμέτρησε 196 νεκρούς και 2.369 τραυματίες από το 2006 έως το 2011 ως άμεσο αποτέλεσμα των συγκρούσεων που οφείλονται στον έλεγχο των φυσικών πόρων της χώρας.

Ένας από τους πιο γνωστούς χρόνιους αγώνες στη χώρα είναι ενάντια στα μεταλλεία Conga στην περιοχή της Cajamarca στο βόρειο Περού, αγώνας ο οποίος έχει αφήσει πολλούς νεκρούς και έχει οδηγήσει πολλάκις στον αποκλεισμό της περιοχής και την κήρυξη καθεστώτος έκτακτης ανάγκης. Παρόλο που η περιοχή έχει μακρά μεταλλευτική δραστηριότητα, από τα χρόνια του ισπανού κατακτητή Francisco Pizarro, το έργο Conga προβλέπεται να είναι το μεγαλύτερο έργο εξόρυξης στην ιστορία του Περού. Η περιγραφή του έργου θυμίζει κατά πολύ τις δικές μας Σκουριές: πολυεθνική εταιρία σε συνεργασία με ντόπιο μεγαλοεπενδυτή αγόρασε για ψίχουλα 3.069 εκτάρια γης με σκοπό την εξόρυξη του χρυσού και του χαλκού της περιοχής, για την οποία απαιτείται η “αξιοποίηση” των τοπικών υδάτινων πόρων. Μάλιστα, η ίδια η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της εταιρίας Yanacocha αναφέρει τη μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα της περιοχής καθώς το έργο προβλέπεται να παράγει κατά μέσο όρο 90.000 τόνους τοξικών αποβλήτων ανά ημέρα, κάθε μέρα για 17 χρόνια.

Οι κάτοικοι της περιοχής, ιθαγενείς στην πλειοψηφία τους, μαζί με περιβαλλοντικές οργανώσεις και κινήματα έχουν ξεκινήσει αγώνες ενάντια στο έργο από το 2010, όταν και εγκρίθηκε. Η εκλογή του Humala το 2011 δεν άλλαξε πολλά καθώς, ενώ είχε υποσχεθεί διάλογο και όχι καταστολή, μόνο μέσα στον πρώτο χρόνο της θητείας του 17 άτομα σκοτώθηκαν σε διαδηλώσεις ενάντια στα μεταλλεία Conga. Όμως, όπως δικαιολογήθηκε στα εθνικά μέσα ενημέρωσης, η καταστολή ήταν αναγκαία για την πρόοδο του περουβιανού λαού και τις κοινωνικές μεταρρυθμίσεις για την παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών καθώς το έργο θα έφερνε άμεσα 300 εκ. δολάρια στα ταμεία του κράτους.

Οι αιματηροί όμως αγώνες των κατοίκων της περιοχής ανάγκασαν τον πρόεδρο Humala να

αναστείλει τις εργασίες στα μεταλλεία Conga, μετά την ακύρωση του άλλου έργου παρόμοιου βεληνεκούς και αγώνων Tia Maria, όπου πολλοί αγωνιστές είχαν σκοτωθεί σε συγκρούσεις με την αστυνομία. Για να αποφασιστεί η αναστολή του έργου, 5 διαδηλωτές δολοφονήθηκαν εν ψυχρώ, ανάμεσα τους και ένας 16χρονος, ενώ είχε προηγηθεί η κήρυξη καθεστώτος έκτακτης ανάγκης στην περιοχή συνολικά για 8 μήνες.

Μετά όμως από ένα χρόνο μερικού εφησυχασμού των αγωνιστών, η κυβέρνηση του Humala ανακοίνωσε τον περασμένο Νοέμβριο την επανεκκίνηση των δύο έργων (μεταλλεία Conga και Tia Maria) για το 2015 καθώς θεωρεί τις εξορύξεις αυτές κομβικές για την ευημερία του λαού του Περού. Σε συνεργασία με το εθνικό συνδικάτο των μεταλλωρύχων, δημοσίευσαν στατιστικά κατά τα οποία, το ένα τρίτο των 30 εκ. κατοίκων του Περού εξαρτάται άμεσα ή έμμεσα από τις εξορύξεις καθώς και το 57% των εξαγωγών της χώρας οφείλεται στις εξορύξεις. Έτσι, όπως υποστήριξε η κυβέρνηση, οι εξορύξεις είναι εθνική υπόθεση και δεν απαιτείται πλέον η συναίνεση των τοπικών κοινοτήτων καθώς η αριστερή αυτή κυβέρνηση είναι ικανή να διασφαλίσει τις ευνοϊκές περιβαλλοντικές και κοινωνικές προϋποθέσεις για να πραγματοποιηθούν τα έργα. Ήδη οι κάτοικοι της Cajamarca κατήγγειλαν στα τέλη Δεκεμβρίου τη στρατιωτικοποίηση της περιοχής και κατέβασαν την περουβιανή σημαία, υψώνοντας την εμβληματική κίτρινη σημαία «Conga no va» (το Conga δεν θα περάσει) και μαζεύοντας δυνάμεις για τις επερχόμενες συγκρούσεις.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΠΑΘΑΡΙΔΟΥ

Βραζιλία

Μπορεί το Περού να είναι η πρωτεύουσα των κοινωνικών συγκρούσεων που έχουν ως αφετηρία τις εξορύξεις στη Λατινική Αμερική, η Βραζιλία όμως είναι ο αδιαμφισβήτητος βασιλιάς του ίδιου του εξορυκτισμού στην ήπειρο. Ενδεικτικά, η Βραζιλία εξάγει σχεδόν τρεις φορές το σύνολο όλων των άλλων χωρών της Νότιας Αμερικής μαζί, ενώ συγκεκριμένα το 2011 εξήγαγε περίπου 410 εκ. τόνους των κύριων μεταλλευμάτων της σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της ηπείρου μαζί, που εξήγαγαν λίγο λιγότερο από 147 εκ. τόνους.

Ο εξορυκτισμός στη Βραζιλία όμως προχωράει πέρα από τις παραδοσιακές εξορύξεις μεταλλευμάτων και πρωτοστατεί και στην ενέργεια και συγκεκριμένα στους υδρογονάνθρακες και το ουράνιο. Ενώ η Βραζιλία σήμερα κατέχει την τρίτη θέση στη Λατινική Αμερική στην παραγωγή πετρελαίου, που απευθύνεται κυρίως για κατανάλωση στην εγχώρια αγορά, η κυβέρνηση ετοιμάζεται να εκμεταλλευτεί τα σημαντικά κοιτάσματα υδρογονανθράκων στο θαλάσσιο χώρο. Τα κοιτάσματα αυτά όμως βρίσκονται σε μεγάλα βάθη και η άντλησή τους ενέχει τον κίνδυνο διαρροών με καταστροφικά αποτελέσματα, όπως αποδείχθηκε σε παρόμοια κατάσταση στον Κόλπο του Μεξικού το 2010. Παρά τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τους κινδύνους αυτούς, η συζήτηση στην κοινωνία της Βραζιλίας επικεντρώνεται στα κέρδη από την άντληση πετρελαίου και τη διανομή τους και οι όποιες αντιρρήσεις από τα περιβαλλοντικά κινήματα υπάρχουν, παρουσιάζονται ως “δυτικές”, αντι-αναπτυξιακές και περιθωριοποιημένες.

Διαφορετική τελείως αντιμετώπιση όμως λαμβάνουν οι διάφορες κοινότητες του Αμαζονίου, όπου η εμπειρία των κατοίκων εκεί που έχουν υποστεί σαφείς κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις από εξορυκτικά έργα, τους έχει κάνει απρόθυμους να δεχθούν

μεγάλες οικονομικές αποζημιώσεις και να σταματήσουν τους αγώνες τους. Συγκεκριμένα για την ενέργεια, εμβληματικός είναι ο αγώνας της κοινότητας Caetité, στην περιοχή της Bahia, στο κέντρο περίπου της χώρας. Εκεί, από το 2000, η κρατική εταιρεία “Πυρηνικές Βιομηχανίες της Βραζιλίας” (INB) έχει αναλάβει την εξερεύνηση του ουρανίου στην περιοχή και τα δύο ορυχεία που λειτουργούν παρέχουν καύσιμα σε δύο σταθμούς πυρηνικής ενέργειας στη χώρα. Κύριος μέτοχος της INB είναι η Εθνική Επιτροπή Πυρηνικής Ενέργειας (CNEN), η οποία είναι και η ρυθμιστική αρχή στη χώρα για τις δραστηριότητες και τις επιπτώσεις από την πυρηνική ενέργεια.

Η εξόρυξη ουρανίου γίνεται σε ανοιχτό ορυχείο (open pit mining) και από τότε που το ορυχείο άρχισε να λειτουργεί, η τοπική κοινωνία μαζί με κινήματα διαμαρτύρονται σχετικά με τους κινδύνους και τις επιπτώσεις που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της INB στην υγεία τους και το περιβάλλον. Ο ντόπιος πληθυσμός υποστηρίζει ότι υπάρχει έλλειψη επαρκούς πληροφορίας σχετικά με την έκθεση τους σε διαφορετικά επίπεδα ραδιενέργειας και πιθανές επιπτώσεις στην υγεία τους (π.χ. καρκίνος). Οι τοπικοί υδροφόροι ορίζοντες έχουν κριθεί ακατάλληλοι για πόση, ενώ έχουν καταγραφεί αρκετά εργατικά ατυχήματα και διαρροές ραδιενέργειας. Από το 2011 και έπειτα ο αγώνας έχει οξυνθεί με πολλές πορείες, μπλόκα δρόμων και καταλήψεις κτιρίων, ενώ η καταστολή ήταν σκληρή και πολλοί αγωνιστές δέχτηκαν ανώνυμα τηλεφωνήματα με απειλές για τη ζωή τους. Το έργο όμως είναι πολύ σημαντικό για να παρέχει ενέργεια στην αναδυόμενη οικονομία της Βραζιλίας και γίνονται και περαιτέρω έρευνες για νέα ανοιχτά ορυχεία.

Αντίθετα, η νέα πρόεδρος Dilma Rousseff ακολουθεί το δρόμο των οικονομικών ανταλλαγμάτων και παρουσίασε νέο νομοσχέδιο για το μεταλλευτικό κώδικα, που αναμένεται να εγκριθεί το 2014. Το νέο νομοσχέδιο σκοπεύει να διπλασιάσει τα κέρδη που η τοπική αυτοδιοίκηση λαμβάνει από τις εξορύξεις και να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας μέσα από την εντατικοποίηση των εξορύξεων στη χώρα. Επιπλέον, η Rousseff ακολουθεί την παράδοση των δύο θητειών της κυβέρνησης Lula και στοχεύει στην ανάπτυξη μέσα από τις εξορύξεις και εξαγωγές πρώτων υλών εις βάρος των επενδύσεων για εκβιομηχάνιση. Δεν είναι τυχαίο που αυτή η υποστήριξη των κυβερνήσεων της Βραζιλίας στον εξορυκτισμό, η εμμονή στις εξαγωγές και στο νέο ιμπεριαλισμό καθώς και η καταστολή των κοινωνικών συγκρούσεων παρουσιάζεται επανειλημμένα ως παράδειγμα προς μίμηση στο περιοδικό The Economist ή στο φόρουμ του Νταβός. Η νέα υπερδύναμη όμως του 21ου αιώνα δεν έχει περιορίσει τις κοινωνικές της ανισότητες και οι συμμαχίες μεταξύ των ιθαγενικών κινημάτων με τα κινήματα πόλης κατά της φτωχοποίησης των Βραζιλιάνων ολοένα και ενδυναμώνουν.

Δ. ΣΠ.

Εκουαδór

Η διαμάχη για τον εξορυκτισμό έχει ανάψει για τα καλά στο Εκουαδór μετά την απόφαση της κυβέρνησης να προχωρήσει στην εξόρυξη των τεράστιων αποθεμάτων πετρελαίου της χώρας, θεωρώντας πως δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για ένα άλλο μοντέλο ανάπτυξης μακριά από το πετρέλαιο. Ιδιαίτερα τους τελευταίους μήνες, η συμμαχία μεταξύ κυβέρνησης και κοινωνικών κινημάτων έχει διαρρηχθεί καθώς στα τέλη Δεκεμβρίου, το Υπουργείο Περιβάλλοντος διέταξε το κλείσιμο του ιδρύματος Πατσαμάμα (Fundacion Pachamama), έναμ από τους πιο μάχιμους Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς ενάντια στην αξιοποίηση των πλούσιων πετρελαϊκών αποθεμάτων της χώρας.

Συγκεκριμένα, στις 4 Δεκεμβρίου, αστυνομικοί εισέβαλαν στα κεντρικά γραφεία του ιδρύματος στο Κίτο και προχώρησαν στο κλείσιμο των εγκαταστάσεων, μετά από εντολή του Υπουργείου Περιβάλλοντος. Η βίαιη αυτή διάλυση της οργάνωσης διετάχθη με την αιτιολογία της «παρέμβασης στη δημόσια πολιτική» και «απειλής για την εσωτερική ασφάλεια και την ειρήνη» της χώρας. Ο πρόεδρος της χώρας Ραφαέλ Κορρέα κατηγορήσε μέλη του ιδρύματος Πατσαμάμα πως “επιτέθηκαν σωματικά και λεκτικά” κατά του πρέσβη της Χιλής στο Εκουαδόρ και αντιπροσώπων πετρελαϊκών εταιριών κατά τη διάρκεια διαδήλωσης μπροστά από το Υπουργείο Υδρογονανθράκων.

Εκπρόσωποι του ιδρύματος αρνούνται οποιαδήποτε ανάμειξη σε βίαιες ενέργειες και κατηγορούν την κυβέρνηση πως προσπαθεί να φιμώσει οργανώσεις και κινήματα που αντιδρούν στα εξορυκτικά σχέδια της κυβέρνησης. Το ίδρυμα Πατσαμάμα συμμετείχε μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις, κοινωνικά κινήματα και ιθαγενικές κοινότητες στις μαζικές διαδηλώσεις στα τέλη Νοεμβρίου του 2013 ενάντια στις διαπραγματεύσεις για αδειοδοτήσεις για νέες γεωτρήσεις πετρελαίου στο εθνικό πάρκο Yasuni στην αμαζόνεια ζούγκλα του Εκουαδόρ. Η δημοπρασία έλαβε μόνο τρεις προσφορές και ευρέως θεωρήθηκε ως αποτυχία.

“Δεν μπορούμε όμως να είμαστε ζητιάνοι ενώ καθόμαστε πάνω σε χρυσό”, δήλωσε ο Κορρέα, εξηγώντας πως η εξόρυξη στον Αμαζόνιο θα προχωρήσει καθώς το κράτος χρειάζεται έσοδα για να εφαρμόσει κοινωνικές πολιτικές και να βγάλει το λαό από τη φτώχεια. Παράλληλα, ο Κορρέα κατηγορήσε το ίδρυμα Πατσαμάμα πως χρηματοδοτείται από ΜΚΟ στις Ηνωμένες Πολιτείες και πως το κλείσιμο του ιδρύματος συνδέεται με την εθνική κυριαρχία της χώρας ενάντια στην ανάμειξη ξένων οργανώσεων που υποστηρίζουν αμερικανικά συμφέροντα. Όσον αφορά τα δικαιώματα της φύσης τα οποία προστατεύονται από το Σύνταγμα του Εκουαδόρ, ο Κορρέα μίλησε για εξορύξεις φιλικές προς το περιβάλλον και τόνισε την απογοήτευση της κυβέρνησης του Εκουαδόρ για την αποτυχία της Πρωτοβουλίας Yasuni ITT, αποτυχία που οφείλεται αποκλειστικά στις “ανεύθυνες” δυτικές κυβερνήσεις. Θυμίζουμε πως μέσα από την Πρωτοβουλία Yasuni ITT η κυβέρνηση του Εκουαδόρ ζητούσε από τη διεθνή κοινότητα οικονομική στήριξη για να αντισταθμίσει την απώλεια των εσόδων από την ακύρωση των εξορυκτικών τους σχεδίων και τη συμβολή του λαού του Εκουαδόρ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Το αμφιλεγόμενο αυτό σχέδιο απέτυχε να συγκεντρώσει τα απαιτούμενα κεφάλαια και έτσι, ο Κορρέα αποφάσισε να προχωρήσει με τις εξορύξεις.

Το κίνημα όμως διαμαρτυρίας ενάντια στην εξόρυξη πετρελαίου είναι ισχυρό καθώς είναι νωπές οι μνήμες στη χώρα από την καταστροφή που άφησε πίσω της η Chevron Texaco και την άρνηση της εταιρίας να αναλάβει οποιαδήποτε ευθύνη αποζημίωσης. Για τους αντιδρώντες στην εξόρυξη πετρελαίου, το μήνυμα που έστειλε ο Κορρέα με το κλείσιμο του ιδρύματος είναι ο περιορισμός των νόμιμων δικαιωμάτων τους να διαφωνούν με τις πολιτικές της κυβέρνησης. Επίσης, το Σύνταγμα αναγνωρίζει το δικαίωμα των ιθαγενών να αποφασίσουν για τη γη τους και τα κινήματα καταγγέλλουν την κυβέρνηση για στημένες διαδικασίες διαβούλευσης και για κατασκευασμένα διχόνοια των αυτόχθονων πληθυσμών που αποβλέπει στην αποσταθεροποίηση του συμπαγούς κινήματος ενάντια στην εξόρυξη στο εθνικό πάρκο Yasuni. Όσον αφορά τα επιχειρήματα της κυβέρνησης για εθνική κυριαρχία, οι ακτιβιστές ανταπαντούν: “Πώς είναι δυνατόν να επικαλούνται την εθνική κυριαρχία όταν τα έσοδα του κράτους θα εξαρτώνται από πολυεθνικές εταιρίες και πετροδολάρια; Πώς είναι δυνατόν να μιλούν για δημοκρατία όταν για να προωθήσουν την ανάπτυξη χρησιμοποιούν βία και καταστολή;” Μετά από αυτή τη διαμάχη, οι ελπίδες και τα όνειρα που είχε δημιουργήσει η εκλογή του Κορρέα για υπέρβαση της εξορυκτικής

οικονομίας μάλλον έχουν εξανεμιστεί.

Δ. ΣΠ.

Βολιβία

Κοινωνικά κινήματα, αριστεροί διανοούμενοι, το ιθαγένικο κίνημα αλλά και διάφορες ΜΚΟ –όλοι αυτοί υποστηρικτές του Μοράλες το προηγούμενο διάστημα- ασκούν μια δριμιά κριτική στο κυβερνών κόμμα του ΜΑS (Movimiento Al Socialismo) και στον ίδιο τον Εβο Μοράλες και τον Αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Αλβάρο Γκαρσία Λινέρα πάνω στον τρόπο που αποφάσισε η κυβέρνηση την «ανάπτυξη» της χώρας. Η Βολιβία μια καθαρά εξορυκτική οικονομία όλα τα χρόνια της αποικιοκρατίας και του άγριου καπιταλισμού μοιάζει να μην θέλει να ξεφύγει από αυτό το πλήρως νεοφιλελεύθερο, στην καλύτερη περίπτωση, μοντέλο ανάπτυξης, -όπως ισχυρίζονται οι επικριτές του Μοράλες-, αντιθέτως το επεκτείνει με το επιχείρημα των εσόδων για το κοινό καλό συνοδεύοντάς το με μια σειρά έργα τεραστίων διαστάσεων (όπως ο τεράστιος αυτοκινητόδρομος της Αμαζονίας) που θίγουν ιθαγενικούς πληθυσμούς, παραδοσιακές δραστηριότητες, κουλτούρες και προστατευόμενες περιοχές χωρίς καμιά διαβούλευση, πράγμα που τους ενοχλεί περισσότερο απ' όλα. Στα τέλη Δεκέμβριου μάλιστα η σύγκρουση έφτασε στα άκρα συγκεκριμένα στην πρωτεύουσα La Paz με το CONAMAQ που είναι το συμβούλιο των ιθαγενικών λαών της Βολιβίας. Το κτίριο του συμβουλίου, κατελήφθη από την αστυνομία(!) που δεν τους επέτρεπε να μπουν στο κτίριο τους γιατί όπως λένε οι ίδιοι δεν αρέσει στον Πρόεδρο της χώρας που όλοι οι εκλεγμένοι του Συμβουλίου στις τελευταίες εκλογές είναι πολύ κριτικοί στην κυβέρνηση πάνω σε αυτά τα ζητήματα.

Πολύ περιληπτικά η άποψη των επικριτών της κυβέρνησης είναι ότι η κυβέρνηση έχει παρά πολλά χρήματα που προέρχονται από τα καλά συμβόλαια που υπέγραψε ο Μοράλες με τις πολυεθνικές του πετρελαίου- κυρίως-, μέρος των χρημάτων να μην πάει σε κοινωνικό έργο (παιδεία, υγεία) αλλά εκεί τελειώνουν όλα, χωρίς αυτό το έργο να αντιμετωπίζει την πραγματική διάσταση των προβλημάτων. Χωρίς καμιά προσπάθεια εθνοποίησης, καμιά αμφισβήτηση των ληστρικών τρόπων εκμετάλλευσης του περιβάλλοντος και των ανθρώπων, και ταυτόχρονα πλήρης αδιαφορία για τους πληθυσμούς που κατοικούν στις συγκεκριμένες περιοχές. Στα χρόνια αυτής της κυβέρνησης παραχωρήθηκε στις πολυεθνικές γη που κανείς πρωτύτερα δεν είχε τολμήσει να παραχωρήσει. Μιλάνε για αύξηση της παραχωρηθείσας γης κατά 250%!

Το χειρότερο ίσως είναι ο τρόπος που προσπαθεί η κυβέρνηση να επιβάλλει τις αποφάσεις της ο οποίος περιλαμβάνει συντεταγμένες προσπάθειες διάλυσης των «από κάτω» και δημιουργίας ψευδών διαχωρισμών (πολύ αριστεροί ακτιβιστές θεωρούν αυτή την τακτική ως το χειρότερο φάουλ που καταλογίζουν στην κυβέρνηση), αρκετή καταστολή και κατασυκοφάντηση έως φυλάκιση όσων αντιστέκονται, οι οποίοι κατηγορούνται δημοσίως (έργο που έχει αναλάβει ο Αντιπρόεδρος) εμμέσως... αλλά και ξεκάθαρα κάποιες φορές ως πράκτορες ή βλάκες που τους χειρίζονται οι αποικιοκράτες και οι ξένες δυνάμεις!

Είναι χαρακτηριστική η ορολογία που χρησιμοποιεί ο Αντιπρόεδρος της κυβέρνησης στο βιβλίο του "Geopolitics of the Amazon, Landed Hereditary Power and Capitalist Accumulation, 2012" προκειμένου να χτυπήσει αυτή την κριτική και να δικαιολογήσει την καταστολή. Μιλώντας... σε άπταιστη μαρξιστική, λέει πως όσοι κάνουν αυτή την κριτική (ενάντια στις εξορύξεις και το συγκεκριμένο μοντέλο ανάπτυξης) και τις αντίστοιχες διαδηλώσεις είναι όργανα του εξωεδαφικού περιβαλλοντισμού ("extraterritorial environmentalism"), που είναι η

υλοποίηση της «περιβαλλοντικής καπιταλιστικής συσσώρευσης» (“environmental capitalist accumulation”).

Επιπλέον όμως της μη αμφισβήτησης της ιδιοκτησίας των πολυεθνικών όλος ο προσανατολισμός της κυβέρνησης είναι καθαρά εξορυκτικός με σχέδιο, κατά δήλωση των ίδιων, να αποσπούν και να επεξεργάζονται τους φυσικούς πόρους, ώστε τίποτα να μη φεύγει από τη χώρα χωρίς προστιθέμενη αξία, από τους υδρογονάνθρακες ως το λίθιο και από την ουρία ως την αμμωνία, ώστε να δημιουργείται πλούτος που θα μοιράζεται στην κοινωνία.

Όλο αυτό το σχέδιο δεν αρέσει σε αυτούς και αυτές που ήλπισαν σε μια εναλλακτική στον εξορυκτικό καπιταλισμό (κρατικό ή ιδιωτικό) και στήριξαν το MAS, και οι οποίοι/ες στη Βολιβία είναι πολλοί και πολλές. Υπάρχουν βεβαίως και ουκ ολίγες φωνές που λένε ότι υπάρχει μια διαδικασία η οποία οδηγείται από τον Μοράλες σε καλά μονοπάτια, που μπορεί να είναι αργή και να μη φαίνονται τα αποτελέσματά της αλλά υπάρχει και είναι προς την σωστή κατεύθυνση, της κοινωνικής δικαιοσύνης κ.λπ.

Οι αντιφάσεις πολλές και αναμενόμενες. Ίσως δεν γίνεται και διαφορετικά όταν στον καπιταλισμό εκλέγεται μια κυβέρνηση κατ' αρχήν φιλολαϊκή. Και ίσως οι απαντήσεις να προκύψουν μέσα από μια επίπονη και συγκρουσιακή διαδικασία. Στην καταστολή όμως που εφαρμόζεται και στη φίμωση και κατασυκοφάντηση κινημάτων και αντικαπιταλιστών καμιά αριστερή απάντηση δεν υπάρχει... και αυτό πολύ μας στεναχώρησε και μας προσγείωσε ανώμαλα κατά την επίσκεψή μας στη Βολιβία

ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΛΟΚΙΤΗ

Αναδημοσίευση από Οικοτριβές